

श्रीरामसाहे॥ मंत्रियामघेदेउनिमानु॥ बिभिषणासिपुसेरपुनंदनु॥ ऐसियापरीनोद्वानन॥ लंकेमघे
 नारत॥ १॥ रामप्रण्याचिप्रसोतेदे॥ बिभिषणदेतअसेआदे॥ ह्मणेसिताशुद्धिकेलीवायोकुमरे॥ ते
 नेदृष्टीदेरिविले॥ २॥ तोरावणदक्षणाअतिदूरकपरी॥ जेलोकयारि॥ वेनाणीदृष्टी॥ तयाचजंगलं
 गरशकोठि॥ लंकेमध्यराक्षस॥ ३॥ कुंचकर्णदियुनाथाअवधारी॥ जोनाथमासपुर्णनिदाकरी॥ तो
 काळेसिसमसरी॥ बळियामघेदे॥ ४॥ मातयाकुंचकर्णाचेकुमर॥ पितयातुल्यबळाळ्यकुंर॥
 जेहिसंग्रामिनिर्जर॥ विठंबिलेपुर्वि॥ ५॥ रावणद्वारेकेगागरामा॥ इंदुजिंक्विलाह्मणोनिइंदुजीत
 नामा॥ काळविठेतयानियासंग्रामा॥ प्रथमतोनेनांद॥ ६॥ ऐकिलअसेलजरीप्रहस्त॥ रावना
 चामुरव्यपुरोहित॥ जेहेपुरविलाअंतमा॥ पोजंगंधर्ववा॥ ७॥ माहापारश्वमहाबल॥ मोहो
 दरत्रिशिराविशाळ॥ देवांतकनरांतकळल॥ अक्रपंपाअलोठयुद्धि॥ ८॥ अग्निहनुवज्रदे
 द्विविरुपाक्ष॥ आनिक्हिनामाथिलेमुक्षमुक्ष॥ आहेतरातसहस्रलक्ष॥ धेक्काहुनियेकब
 ळी॥ ९॥ येरासंख्याकोब्यानकोठि॥ कामरूपिदूरकपरी॥ राक्षसवसतित्रिकुटी॥ सुरबेलेकेम
 घे॥ १०॥ साराक्षसान्यामायिकवृति॥ सर्वमजठाडकियारघुपति॥ समयानसारनुह्माप्रति॥ सांग
 जीराया॥ ११॥ ऐकोनिरामसंतोश॥ मगबिभीषणातेपुसे॥ कपीसमुदतरतिवैसे॥ तेसांगपाला

सीमित्रा॥१२॥आयकोनगामाचेवचण॥विमिश्रानेकेलेहाथवदन॥हणोवेदजालाकर्माघिन॥हेअ
पुर्वजीराया॥१३॥अनर्घरत्नपरीसिकुत्राळा॥साहुनीवाडाकायकुळाळा॥तुलिसर्वज्ञमुपाळा॥
सासातेमहत्तदेता॥१४॥ऐसेविनउनिस्वामिते॥विचारकेलासुग्रिवानेनिमते॥हणोनाथवाक्ष
माचित्ते॥सागरासीमार्गमागीले॥१५॥आपुलियाकार्याकारणे॥चलयासिलिणलागेहोने॥मी
थोरहासानाऐसेउने॥नघरावेमानसितथाहणोनिजातादधुनाथा॥हावरुणालयोवचयकी
सर्वथा॥नुमचिपरीसिलिकुळकथा॥सगदेआनजासमर्पिली॥१६॥यासिपुर्वजामध्येदेवोनिमा
नु॥सागरकरावाजीप्रसन्नु॥याबोलासीरघुकुल॥यथार्थमानिनाजाला॥१७॥मगसुर्यवौरिचा
रघुनाजु॥सुमित्रेसुताचापुर्वजु॥उपावासनेसिधुउजु॥दर्नासनिबैसला॥१८॥कुंडवेदिमध्येवे
धानस॥बैसेतेजपुंजकार्यकदा॥तैसाबैसलासुंदर॥सर्वात्माश्रितामु॥१९॥मगवाहिनीनायेके
निळे॥स्वच्छानिबैसविलीवान्तरकुले॥इतुकिविबंयणाशार्धुळे॥नावणान्चारेदेखिली॥२०॥
नाहुळतेथोनिमनोगति॥जालाजेथेलंकानृपति॥मगप्रनिपातलेगावयेहस्ति॥वातसिंगता
खाला॥२१॥अवधारीयथार्थमुपाळा॥म्याप्रत्यक्षदेखिलेओळा॥असंख्यातलत्तामृगेमेळा॥
उत्तरपारीराहिला॥२२॥महाबलियेपल्लंगम॥अहोनात्रकरीसिवाहम॥सेनावसविलीअतिमीम॥

20

म्यामर्यादानुल्लिखी ॥ २० ॥ दोधेचमनुचयराजकुमद ॥ जैसेमरनयेजबनाइ ॥ अमितरीसकपीयेभाद
तयाचास्वामिसुग्रीव ॥ २१ ॥ दुसराकपिसिंधुजळसमुद्रा ॥ मेगेजालाजीराक्षशेंदा ॥ जातारि
पुमंत्रविषइनिद्रा ॥ सर्वथालागेनेहि ॥ २२ ॥ व्याधिवैरीजिक्रितिवळे ॥ तबनिर्मुळकरावेसीध
काळे ॥ विलंबिद्यातलीयाबळबागळे ॥ क्षणक्षणाहोतयाचे ॥ २३ ॥ होकासामदामहंउमेव
जलताकरावामंत्रसिद्ध ॥ जेनेनुवेविग्रहसमंथ ॥ तेवेविचारीनृपति ॥ २४ ॥ इतुकिशार्दुळसां
गिवार्ता ॥ उद्देगरक्षसरायचेचिता ॥ कोनपातवावामागुता ॥ जेबोलेलकपिंदसी ॥ २५ ॥ मग
शुकबोलाउनितेजवेस्वेरी ॥ लंकेपतयातवाजाकरी ॥ ह्मणोगातुवाजावोनिउत्तरपारि ॥ सु
ग्रीवसीसांगावे ॥ २६ ॥ तुगाजाह्मजिरावाला ॥ सर्वथानप्रवत्तविजनुचिन्ता ॥ परतोनिजा
इमागुता ॥ निजस्वगानाकिस्किरेसी ॥ २७ ॥ जालीहरीलीकाकुरुचनार्या ॥ तरीनुसेका
यगेलेकपिराया ॥ आरेदेजालासिसावया ॥ व्यर्थमंरबुद्धीस्तव ॥ २८ ॥ निर्वळाचियाजुसानव
जावे ॥ ह्मणपणानेवरुणीनकावे ॥ मुखसिमित्रचनजोडावे ॥ येइदेलघुत्वापि ॥ २९ ॥ आरे
गंधर्विजथवासुरासुरी ॥ लक्षिलीनवचेलंकापुरी ॥ तरीनुहितेहीनरवानरी ॥ कैसेनिचेइली ॥ ३० ॥
राजपुत्राचेनिमित्रपणे ॥ व्यर्थजाळदेमरणे ॥ ऐसेशुकाप्रतिशवने ॥ उपरेसिले ॥ ३१ ॥ मगराजा

(6)

रामलक्ष्मी

साधरीमुगुडी॥ राक्षेसकामरूपिकपटी॥ तकाळपुर्वदेहपालडी॥ शुद्धतुक्कचिजाला॥ ३६॥ येनीलाहो
त्सातालंकनाथे॥ उडाणकेलेगगणपंथे॥ कपिसेनासमुदायजेथे॥ उत्तरपारासिजाला॥ ३७॥ हृष्टीव्याहातु
निकपिवाहिनि॥ अंतरिक्षराहिलागगनि॥ मगवान्नराप्रतिमधुरावानि॥ बोलताजालाएसे॥ ३८॥
एकाअवधेवान्नरहो॥ केलालंकनाथेअतुरहो॥ व्यर्थजालेलिकाहो॥ आत्मकार्येविणकाहो॥ ३९॥
गमाविचार्यावैदेहि॥ तिचेतुह्मासीप्रयोजननाहि॥ कुबुद्धीसरीतेचाप्रनाहि॥ कादेवाहाव
लेति॥ ४०॥ ~~आम~~ ~~समना~~ येनिसंगे॥ व्यर्थजालेलिसंमर्गे॥ आयुवाजसताजोदेवेगे॥ निजस्व
नाउत्तरदिसे॥ ४१॥ जरीनवजालतुलिलतमृग॥ लरीजाणापुरलीआयुराचिसीग॥ जळतपर्व
तासीपतगा॥ संधगेजालेलि॥ ४२॥ तुह्मीमुखवतिसकळवान्नदे॥ नायेकाजरीमासीउतदे॥ ज
रीमियेकलाचिपानिप्रहदे॥ कुंउणकरीणतुमये॥ ४३॥ रिसावार्तिकबोलतअसे॥ वान्नरुपाहाति
तवपक्षिदिसे॥ येकह्मणनिधनायाबाबासरीसे॥ उडालेकितियेक॥ ४४॥ सेपाकवळीलाचोधि
जनि॥ पक्षधरुनिपाडिलाधरनि॥ ताडीतेजालेकरुचरुनि॥ शुकातेवान्नडा॥ पावतअस
ताअतिव्येथा॥ मगह्मणेधावगाएधुनाथा॥ वार्तिकवेनाळसर्वथा॥ वधुनये॥ ४५॥ कुरुपाप्मा
किदिणवगत्रे॥ मगअवलोकिलाराजीवनेत्रे॥ सोडादेह्मणानिसुमित्रे॥ आज्ञादिधली॥ ४६॥

38

पुनरपि उठोनि निराळी राहे ॥ अगा सुग्रिवांस न्मुरव पाहे ॥ लंकापति बोलीले आहे ॥ तेचि मि
बोलतो ॥ ४८ ॥ सुग्रिवांतुराजानी निधर्मिष्ठ ॥ बुद्धि वंता मध्ये येष्ट ॥ परी जानत जाणातास्था
न भ्रष्ट ॥ जाला सिबाया विण ॥ ४९ ॥ सुग्रिवा बाग्ये श्रियचे सेवठी ॥ विपरीत संकल्प उठी ॥ धाव
ता ते वासने चापाठी ॥ सर्व सुखासि मुद्रिष्टे ॥ ५० ॥ तैसे भोगिता लक्ष्मिचे सोहळे ॥ बाढ विवि
सीक्षेचे उहळे ॥ तैसे तुज जाले यवले ॥ तामासरी साबालासी ॥ ५१ ॥ देवाचे बुद्धी वसत संगे का
म ॥ न्येष्टा करीतासी वे केला भस्म ॥ तैसा तुज साप पलंगम ॥ स्पर्श पावसी कुबुद्धी ॥ ५२ ॥ तैसे
अमंगळ शुक्र बोले ॥ एकोनि वान्त कोपले ॥ तव तुराभ कपी ह्मणे उगले ॥ प्रसोतरयासी सं
गो ॥ ५३ ॥ तुषक ह्मणे रे मुठा शुक्रा ॥ हिना घेहिना मराका ॥ तुज वधावे जडिवार्तिका ॥ तुरी
कीर्तिकोणा ॥ ५४ ॥ उदका वरील तरंग ॥ क्लेश केचे पावविता नंग ॥ तैसा तुज सा करीता प्राणाय
ग ॥ प्रयास नाहि ॥ ५५ ॥ आतां सुग्रिवाचे प्रसोतर परी येसि ॥ जाठ नि सागरा वणापासी ॥ तु
मासा स्वजातिय न कसी ॥ त्रात्रु होसि रामाचा ॥ ५६ ॥ मज सांगाते बानिले रघुनाथे ॥ त्याचे भवि
राहे चिय धार्थ ॥ जेलं केसी बालु निपालथे ॥ तुसे निर्मुळ करावे ॥ ५७ ॥ तारथा जरायु ते वधिले ॥
सिता हरण कपटे केले ॥ त्याग वचि मरी ते भरले ॥ असे तुज ह्मण ॥ ५८ ॥ तुसी याग व कुं बापिग

वसनि विदारावयाबले ह्मपनि शुष्काक्रमळाकरीजेरवैउनि। तैसीसिरेतुसीनेति ॥ ५९ ॥ विभी
 षणावाचोनिदुजनिचेर। अधर्मदोशानेगिरीवर। तैरणमुमियादार्सिमोर। स्वंडबिस्वंडपउति ॥ ६० ॥
 ऐसिरुषमकपिचिवागेष्वरी। नावणाचानादिदेळनाळादरी। हेऐकोनिबैगदवारी। आणुलीया
 स्वजातिते ॥ ६१ ॥ लुनानाहीनजेआपणाहुनि। तयासिनबोलावेप्रतिवचनि। बोलताहोयगा
 हानि। आणुलीयामहत्ताचि ॥ ६२ ॥ लुशुकासिबोलसीपुरुषार्थे। हेजाणगावचणव्यर्थे। जैसेबृहन
 ठाप्रतिमन्मथे। पुष्पपरीवैधिजे ॥ ६३ ॥ परीयेणेकपरीयेयेककेले। कपिसेनाबळतुलीले। ऐसिया
 सीसोडितानकेसले। धनादेधनामागुता। ॥ ६४ ॥ ववाहीसुतबोले। तबद्वाकपिउधउडाले।
 शुक्कधरुनिकरितेजाले। ताउणकरीघादोदेरी। ॥ ६५ ॥ मिळोनियाबहुति कुंजरी। मार्जदुताडीजेमुं
 उग्रहरी। तैसेयेकाशुकासिबहुतावान्बरी। ताउणआदपिले ॥ ६६ ॥ मगपदवार्तिकासीतेकाकी।
 बघनकेलेपाषाळाळी। वान्बरीवेषुनिमुमंडळी। उत्तरपारीरक्षिला ॥ ६७ ॥ कायवर्तलेयाउपरी।
 राववेपुजासमर्पिलीसागरी। फळतोयवजोनिनिनाहारी। दर्जासनिनिदाकेली ॥ ६८ ॥ शिराब्धी
 सत्रोषाच्याजरुवारु। महाविष्णुइच्छ्यानिदाकरी। तैसानामुजबुनिधितिरी। दर्जसेजेरोमत ॥ ६९ ॥
 नेमेसिबसिजेराजीवनेत्रे। कपिसेनाजैसिलेपयित्रे। ऐसियासिक्रमलीत्रिरात्रे। लळाब्धियातरी ॥ ७० ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com